

Gestió ambiental > Gestió de residus |

ARGILERA ELENA (CERDANYOLA DEL VALLÈS) (2007)

Arnau Urgell - Mercè Mauri

El novembre de 2007 s'inicia la restauració de l'argilera Elena de l'empresa Ceràmiques Sugrañes situada a la plana del Castell (Cerdanyola del Vallès), espai afectat pel pla urbanístic del Centre Direccional. La restauració —que ha de finalitzar el 2010— es realitza amb bales de residus inertitzats, és a dir, amb un contingut de matèria orgànica inferior al 15%, procedents en un primer moment de l'Ecoparc 2 (Montcada i Reixac). Mentre que per al DMAH i l'Ajuntament de Cerdanyola es tracta d'un procés "modèlic", diverses organitzacions ambientalistes i de prevenció de residus entenen que en realitat el procés amaga un abocador.

L'empresa Ceràmiques Sugrañes tenia una planta d'extracció i producció a la plana del Castell (Cerdanyola del Vallès). Aquest paratge està afectat per projectes de transformació urbana com el **CENTRE DIRECCIONAL** o el Sincrotró Alba. Les matèries primeres s'extreuen del clot de Sugrañes o argilera Elena, espai de 5 ha de superfície i un volum de 873.000 m³.

Els projectes urbanístics de la zona en van accelerar la restauració, concretament un projecte que es preveu que acabi l'activitat el 2010 a partir del reblliment amb 300 t diàries de bales de residus inertitzats. Les bales provindran primerament de l'**ECOPARC 2** (Montcada-Ripollet) mentre no s'enllesteixi una planta específica de producció de bales inertitzades a Vacarisses (Vallès Occidental) prevista per al juny de 2009. Entre el 2010 i el 2040 es controlarà l'assentament dels terrenys i la capa de segellament, el volum i qualitat dels lixiviats, les emissions de gasos i la qualitat de les aigües subterrànies.

El projecte és fruit de la col·laboració de diverses administracions com l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), l'Entitat del Medi Ambient de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (EMA-AMB), el Consorci Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès i el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental.

El conveni per a la restauració del clot de Sugrañes es va aprovar en el ple municipal de juliol de 2006. L'alcalde Antoni Morral (Iniciativa per Catalunya-Verds, ICV) va afirmar que "l'impacte ambiental seria zero" i que per cada tona de residus inertitzats el municipi rebria 3 €. Per tant, globalment Cerdanyola ingressaria 3 MEUR per acollir aquest abocador. Les bales estarien formades per la part no aprofitable de la fracció rebuig —als ecoparcs s'intenta separar els materials aprofitables*— convenientment compactades i recobertes de polietilè i amb un percentatge de matèria orgànica inferior al 15%.

La tipologia dels residus havia generat polèmica, ja que, mentre ICV era a l'oposició a Cerdanyola, havia exigit que tan sols es permetés dipositar-hi restes de runes, però després d'accedir al govern municipal, aquest mateix partit acceptava que fossin inertitzats. Així mateix, diverses entitats ambientalistes com l'associació Cerdanyola Via Verda i la Plataforma Vallès Net havien abanderat l'oposició a "l'abocador de Sugrañes". També s'hi oposava la plataforma municipalista Participació Activa i Social (PAS) que acusava el govern municipal d'utilitzar residus de l'Ecoparc tan sols per la necessitat de tenir el projecte acabat abans de la inauguració del sincrotró.

Primeres bales a l'argilera Elena

L'alcalde de Cerdanyola va manifestar el 3 d'octubre que les primeres bales de residus inertitzats arribarien al clot de Sugrañes en un termini de quinze dies o un mes.

Aquest anunci arribava després que l'alcaldesa de Badalona, Maite Arqué (Partit dels Socialistes de Catalunya, PSC), anunciés que el seu consistori no prorrogava la prova pilot de restauració de la **PEDRERA DE LA VALLENSANA** amb bales de residus inertitzats —26.000 t— procedents dels ecoparcs. L'avaluació de la prova havia anat a càrrec d'un equip de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) encapçalat pel professor José Baldasano. Els resultats havien estat positius i determinaven que el contingut en matèria orgànica era d'un màxim del 6,3% —el límit era del 15%— i que l'activitat biològica dels residus embalats disminuïa considerablement al cap de poc temps i que pràcticament no apareixien ni lixiviats ni emissions de gas metà.

Finalment el 30 de novembre van arribar les primeres bales a l'argilera Elena en un acte institucional al qual van assistir el conseller de Medi Ambient i Habitatge (DMAH), Francesc Baltasar, l'alcalde de Cerdanyola i el gerent de l'EMA, Carles Conill. Baltasar va afirmar que "caldría ensenyar aquest model, ja que encara hi havia recels que feien veure els residus com un problema i no pas com a una oportunitat". Per al conseller, la prova pilot indicava que "l'impacte ambiental era mínim". El gerent de l'EMA afegia que "s'aconseguia recuperar la topografia original en un indret degradat al mateix temps que es donava sortida a uns residus". Finalment, l'alcalde Antoni Morral afirmava que "hi hauria el màxim rigor en el seguiment" del procés, el qual es traduiria amb l'obertura d'una bala a la setmana per comprovar els percentatges de matèria orgànica. Tots tres coincidien a qualificar el projecte de "modèlic" i a dir que marcava "una fita" en la gestió dels residus a Catalunya.

Per la seva banda, organitzacions ambientalistes com Ecologistes de Catalunya, Vallès Net i la Plataforma Cívica per a la Reducció de Residus consideraven que "la restauració de l'argilera Elena es tractava d'un abocador de residus municipals". Entenien que tot plegat era fruit del "fraud dels ecoparcs" i que projectes com el de Cerdanyola pretenien maquillar el baix nivell de reciclatge d'unes instal·lacions que, a la pràctica, havien esdevingut tan sols plantes de transferència.

L'any finalitzava amb l'ompliment amb normalitat de l'argilera amb les bales procedents de l'Ecoparc 2 i amb les crítiques de les entitats ambientalistes i de grups polítics com el PAS, tant pel model de gestió dels residus com per l'operació urbanística de la plana del Castell.

Més informació

www.amb.cat/web/emma
www.cerdanyola.cat
www.gencat.cat/mediamb
www.viaverda.org

* A les línies de tractament de l'Ecoparc s'intenta separar part del vidre, cartró, envasos i matèria orgànica, mentre que la resta de la fracció rebuig s'empaqueta.

Continguts relacionats

[Argilera Elena \(Cerdanyola del Vallès\) \(2007\)](#)
